

Handläggare
Fichtel ÅsaDatum
2011-11-21Diarienummer
KSN-2011-0475

Kommunstyrelsen

Socialnämnden för Barn och Unga: Uppdrag att genomföra en översyn av drogpolicy för Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att uppdra till socialnämnden för barn och unga att i samråd med berörda nämnder utarbeta förslag till drogpolitiskt program i enlighet med direktiv i **bilaga 1**

Ärende

Socialnämnden för barn och unga har den 24 augusti 2011 hemställt om att få kommunstyrelsens uppdrag att genomföra en översyn av drogpolitisk policy för Uppsala kommun, **bilaga 2**.

Kommunfullmäktige beslutade 1 mars 1999 att anta en drogpolitisk policy för Uppsala kommun **bilaga 3**. Policyn är vägledande för medarbetare i Uppsala kommun som i sin yrkesutövning kommer i kontakt med drogfrågor. Den 7 februari 2002 beslutade Kommunstyrelsen att uppdra åt Socialnämnden att revidera den drogpolitiska policyn. Revideringen är ej genomförd och därmed gäller policy från 1999. I policyn hänvisas till en mängd siffror och statistik som genom sin ålder är helt inaktuella. Ett starkt fokus för policyn är drogfria ungdomsår, men gäller också frågor som är aktuella för andra grupper i befolkningen.

I IVE finns ett uppdrag till kommunstyrelsen att se över och revidera kommunens styrdokument. En terminologi för styrdokumentet antogs våren 2011. Översynen av drogpolitiska policyn ingår även i detta uppdrag.

Föredragning

Uppsala kommunfullmäktige styr sin verksamhet genom policyer och program.

Kommunstyrelsen kan därefter bryta ned de övergripande styrdokumenterna genom att anta riktlinjer eller anvisningar för nämndernas och styrelsernas fortsatta arbete. I vissa fall uppdrar kommunstyrelsen till enskild nämnd att utifrån kommunstyrelsens direktiv arbeta fram förslag som i slutändan antas av fullmäktige.

Att agera med kraft vad gäller Uppsala kommuns inställning till drogfrihet och framförallt drogfria ungdomsår är synnerligen viktigt.

För att säkra tydligare styrning och konkretisering av den drogpolitiska policyns innehåll så är det av vikt att policyns innehåll är levande och att arbetet följs upp kontinuerligt. Detta kan göras tydligare genom att ersätta en policy med ett program som kan ha ett mer konkret innehåll där indikatorer följs upp kontinuerligt. En policy innehåller ett förhållningssätt med ambitionsmål medan ett program beskriver nuläge och förväntat tillstånd med en tydlig ansvarsfördelning.

Att möjliggöra drogfria barn- och ungdomsår är en angelägen fråga för Uppsala kommun varför arbetet bör hållas samman av socialnämnden för barn och unga där ansvaret för dessa frågor ligger. Likväl finns andra grupper i befolkningen som också kommer att omfattas av en drogpolitisk policy varför samverkan med nämnden för vuxna med funktionshinder som är ansvarig för dessa frågor för den vuxna befolkningen bör ske. Även den ideella sektorn har en viktig roll varför de bör informeras om revideringen samt få möjlighet att lämna synpunkter på dess innehåll.

Den nationella drogpolitiken har som övergripande mål ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk. Det finns anledning att programmet tar utgångspunkt i dessa och ser hur de är applicerbara på lokala förhållanden i Uppsala, se bilaga 1. Programmet bör även ha koppling till ANDT strategin 2010/11:47, antagen av riksdagen i mars 2011 (<http://www.regeringen.se/sb/d/14405/a/166802>)

Förslaget blir utifrån ovan nämnda att socialnämnden för barn och unga i samverkan med nämnden för vuxna med funktionshinder får kommunstyrelsens uppdrag att ta fram förslag till drogpolitiskt program för Uppsala kommun.

En arbetsordning i nio steg för detta arbete är antagen av kommunstyrelsen, **bilaga 4**, och bör följas i arbetet för en god förankring. Det drogpolitiska programmet föreslås när ett förslag är utarbetat att antas i kommunfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

Frågan hanteras inom ramen för befintlig budget

Kenneth Holmstedt
stadsdirektör

Bilaga 1

Direktiv till ett framtagande av ett drogpolitiskt program

Den nationella drogpolitikens långsiktiga mål.

- 1. Tillgång till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak ska minska. (En av de viktigaste åtgärderna)*
- 2. Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak.*
- 3. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska*
- 4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska*
- 5. Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet*
- 6. Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.*
- 7. En folkhälsobaserad och restriktiv syn på ANDT inom EU och internationellt*

Direktiv

Ett drogpolitiskt program ska konkretisera Uppsala kommuns hållning gentemot de drogpolitiska frågorna och därmed ersätta den gällande policyn med ett tydligt uppföljningsbart program.

Direktivet ställer krav på:

Övergripande mål för arbetet

Långsiktiga mål för arbetet.

Kommunövergripande indikatorer för att belysa effekter av programmets genomförande

Ansvar för mål, indikatorer, implementering

Prioritering av insatser

Tidsplan för genomförande

Kontinuerlig årlig uppföljning

Samverkan med ideell sektor

Kommunikation

Övergripande mål för arbetet

Det övergripande målet för arbetet bör tydligt beskrivas, tex vad gäller Uppsala kommuns ställning avseende droger såsom alkohol, narkotika, tobak. Utgångspunkt bör tas i nationella drogpolitiska målen samt regeringens ANDT strategi.

Långsiktigt mål för arbetet

I programmet bör även beskrivas vilka långsiktiga mål som finns för det drogpolitiska arbetet. Drogfria barn och ungdomsår är ett sådant exempel på ett långsiktigt mål.

Indikatorer

Indikatorer som belyser utvecklingen bör tas fram. Förslagsvis kan Liv och hälsa undersökningen användas för att undersöka indikatorer utifrån ungdomsperspektivet. Andra indikatorer som rör andra grupper i samhället bör också identifieras.

Ansvar

Programmet bör innehålla ansvarsfördelning inom kommunen kring vem som ansvarar för implementering, framtagande av indikatorer samt uppföljning.

Prioritering

Prioriterade områden bör identifieras för att få bästa kraft i arbetet. Dessa områden bör kunna revideras vid behov.

Tidsplan för genomförande och uppföljning

Även om ett drogpolitiskt program ska vara ett långsiktigt program kan det behövas en tidsplan kring arbetet för att säkerställa att frågorna hanteras och hålls levande. En sådan kan innehålla komponenter kring när spridning sker till olika aktörer, när uppföljning ska se, osv.

Samverkan med ideell sektor

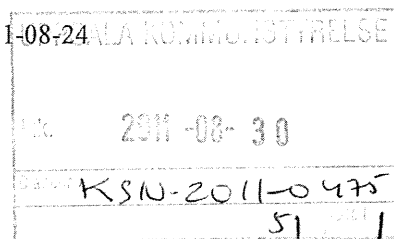
Ideell sektor bör under framtagandet få möjlighet att ge synpunkter och feedback på innehåll i det drogpolitiska programmet. I programmet bör också konkretiseras hur samverkan med ideell sektor ska genomföras för att få igång ett levande samarbete kring innehåll och implementering samt en övergripande samsyn i frågorna.

Kommunikationsplan för arbetet

Att sprida det drogpolitiska programmet är en viktig del i att få kraft för arbetet.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2011-08-24

§ 106

**Uppsala kommuns drogpolitiska program
SBN-2011-0110**

Beslut

Socialnämnden för barn och unga beslutar

att hemställa till kommunstyrelsen att socialnämnden för barn och unga gemensamt med nämnden för vuxna med funktionshinder får i uppdrag att genomföra en översyn av drogpolitisk policy för Uppsala kommun,

att uppdra till kontoret att tillsammans med kontoret för hälsa, vård och omsorg ansvara för hanteringen av översynen samt

att till nämndens representanter i en med nämnden för vuxna med funktionshinder gemensam politisk referensgrupp utse Rikard Sparby (M), Isak Bergdahl (FP) och Birgitta L Johansson (S).

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 1 mars 1999 att anta en drogpolitisk policy för Uppsala kommun. Policyn ska vara vägledande för medarbetare som i sitt arbete kommer i kontakt med drogfrågor och är en strävan att åstadkomma ett gemensamt förhållningssätt till drogfrågor inom kommunen, inte minst för de yrkesgrupper som kommer i kontakt med barn och ungdomar.

Anders A. Aronsson (FP) föreslår, med instämmande av övriga tjänstgörande ledamöter, att förslagen till beslut ska ändras till: ”att hemställa till kommunstyrelsen att socialnämnden för barn och unga gemensamt med nämnden för vuxna med funktionshinder får i uppdrag att genomföra en översyn av drogpolitisk policy för Uppsala kommun, att uppdra till kontoret att tillsammans med kontoret för hälsa, vård och omsorg ansvara för hanteringen av översynen samt att till nämndens representanter i en med nämnden för vuxna med funktionshinder gemensam politisk referensgrupp utse Rikard Sparby (M), Isak Bergdahl (FP) och Birgitta L Johansson (S).

Beslutsunderlag

Kontorets förslag daterat 16 augusti 2011.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

DROGPOLITISK POLICY för Uppsala Kommun

BAKGRUND

Kommunfullmäktige beslutade 1999-03-01 att anta ett drogpolitiskt program för Uppsala kommun. Programmet skulle vara vägledande för anställda inom Uppsala kommun som i sin yrkesutövning kommer i kontakt med drogfrågor. De yrkesgrupper som arbetar med barn och ungdomar nämndes som en särskilt viktig grupp. En förhoppning var också att programmet skulle fungera som underlag för fortlöpande diskussioner om drogpolitikens framtida inriktning och konkreta utformning.

Detta program, numera benämnt policy, är en strävan att åstadkomma ett gemensamt förhållningssätt till drogfrågorna inom kommunen, utifrån en beskrivning av utvecklingen inom drogområdet.

I den nationella handlingsplanen för att förebygga alkoholskador påpekas vikten av att barn och ungas behov av stöd och hjälp uppmärksammas i ett tidigt skede. Insatser för att begränsa berusningsdrickandet anses angelägna att särskilt uppmärksammas.

Socialnämnden har uppdraget att ansvara för initiativ och stöd i genomförandet av det drogpolitiska programmet samt att svara för uppföljningen av detsamma.

Kommunstyrelsen beslutade 2001-02-07 att uppdra åt socialnämnden att revidera det drogpolitiska programmet. Inriktningen i det reviderade programmet ska innebära en tydligare prioritering och realism i målsättningen. Även tobak ska ingå i programmet samt att de nya riksdagsbeslut om narkotika, alkohol och folkhälsa som tillkommit ska beaktas.

Revidering av det drogpolitiska programmet (DPP) innebär att en uppdatering sker och att gjorda erfarenheter tas till vara. Detta är viktig för programmets aktualitet och trovärdighet.

INLEDNING

Uppsala ansluter sig till nedanstående definition av begreppet drog. Drog är ett ämne som genom sina kemiska egenskaper påverkar struktur och funktion hos den levande organismen. Denna substans är sinnesförändrande och/eller beroendeframkallande. Inom begreppet "droger" ryms alkohol, narkotika, sniffning, dopningspreparat, tobak och missbruk av läkemedel.

I den nationella handlingsplanen för att förebygga alkoholskador påpekas vikten av att barns och ungas behov av stöd och hjälp uppmärksammas och tillgodoses i ett tidigt skede. Insatser för att begränsa berusningsdrickandet anses angelägna att särskilt uppmärksamma.

En överseende och tillåtande attityd till droger från samhällets sida får till följd att drogproblemen ökar. Även sambandet mellan olika droger, som tobak - alkohol - narkotika, är vetenskapligt belagt. Detta förhållande benämns ”drog föder drog”. Lika klarlagt är att ökad tillgänglighet på droger också ökar antalet brukare och missbrukare. Detta leder i sin tur till ökad ohälsa och kriminalitet, i synnerhet våldsbrott, samt ökande kostnader för samhället.

I Sverige råder sedan många år en restriktiv syn på narkotika. Detta ställningstagande är djupt förankrat i det svenska samhället. Den restriktiva synen har starkt bidragit till att vi i ett internationellt perspektiv haft en liten andel ungdomar som prövat narkotika.

För närvarande är dock tendensen tydlig: Allt fler ungdomar prövar narkotika. Lokala undersökningar visar att Uppsala inte utgör något undantag.

Den ökande internationaliseringen bidrar till att den restriktiva synen på narkotika på sikt kan påverkas. Vi bevittnar i flera europeiska länder en uppgivenhet inför en situation som blivit svår att hantera. I detta klimat har liberaliserings- och legaliseringsförespråkare vunnit terräng. Genom saklig information och en ständig debatt i dessa frågor måste vi motverka varje tendens till förändring i den restriktiva synen på narkotika. Den utgör tillsammans med kontrollåtgärder, förebyggande insatser, vård och behandling, grunden för vår narkotikapolitik.

Vårt inträde i EU har ändrat förutsättningarna för en restriktiv alkoholpolitik. Möjligheterna att begränsa tillgängligheten har i Sverige varit viktiga instrument som nu försvagats. De drogpolitiska övervägandena och det alkohol- och drogförebyggande arbetet måste beakta dessa aspekter. Tillsyn över försäljning och servering av alkohol ska fungera såsom den formuleras i den nationella handlingsplanen för att förebygga alkoholskador och i överensstämmelse med de förändringar av Alkohollagen som trädde i kraft 1 juli 2001.

Drogpolitiken påverkas av övriga samhällsfrågor såsom arbetslöshet, främst bland ungdomar, familjepolitik, utbildningspolitik och fritidspolitik.

Drogmissbrukets utveckling bestäms i hög grad av två faktorer - av drogernas *tillgänglighet* och människornas *mottaglighet* för drogerna.

Med *tillgänglighet* menas i detta sammanhang:

- Geografisk tillgänglighet (t ex.: det finns hembränd sprit på orten med utvecklad försäljning till ungdomar, bristande kontroll av butikernas försäljning av folköl till minderåriga).
- Ekonomisk tillgänglighet (exempelvis så har priset på hasch eller hembränd sprit betydelse för konsumtionen).
- Hur regelsystemet som finns beträffande olika droger följs i praktiken.

Med *mottaglighet* menas :

- Individens beredskap att säga nej till erbjudanden att prova droger.
- Individens benägenhet att inleda ett ”förhållande” till droger och därmed löpa risk att hamna i missbruk.
- Individens benägenhet att experimentera med nya droger och söka efter nya effekter av dessa.

Med denna disposition pekas på den *växelverkan* som finns mellan tillgängligheten på droger och individens mottaglighet när det gäller att pröva och konsumera droger av olika slag. Även om tillgängligheten beträffande droger kan påverkas av centrala politiska beslut, som t ex lagstiftning om åldersgränser, eller av lokala beslut om serveringstillstånd och liknande, så kommer den ändå att ytterst bestämmas av myndigheternas möjligheter att tillämpa gällande bestämmelser. Det är sedan länge ett känt faktum att lättillgänglighet i fråga om droger har en mycket stor betydelse för ungdomarnas drogvanor. Detta är också grunden för de åldersgränser som bestämts för försäljning av tobak, folköl, alkoholserving vid restaurangbesök eller inköp vid systembolaget. Vuxnas attityder till olika droger påverkar också ungdomars mottaglighet. En ökad medvetenhet om vilka signaler vuxna ger ungdomar är viktig för att minska mottagligheten.

Samverkan och samsyn behövs för att uppnå målsättningarna i detta program. I Uppsala kommun har vi en bra tradition på detta. En god samverkan på den lokala nivån är en viktig förutsättning för att utveckla arbetet. I det förebyggande arbetet skall ett flertal aktörer medverka såsom mödravårdscentral - barnhälsovård - förskola - skola - socialtjänst - polis - sjukvård - föreningsliv/ideella krafter och arbetsliv. Polis, landsting och kommun har redan deklarerat att samverkan inte längre är en fråga *om* man skall samverka utan *hur* man skall samverka.

För att motverka missbruk är det nödvändigt med ett samband mellan de insatser som görs: upptäckt, kontroll, repression, behandling och rehabilitering. Det finns en samverkansplan mellan polis och kommun som är en bra grund för detta.

DROGPOLITISKA MÅL

DROGFRIA UNGDOMSÅR

Nuläge:

Landstingets undersökning 1999 av rökvanor hos elever i årskurs 9 visade att 17% av pojkarna och 33% av flickorna röker. Det sammanlagda bruket av tobak och snus var 33% för pojkar och 35% för flickor.

Kommunens undersökning av drogvanor hos gymnasieelever i årskurs 2 som genomfördes våren 2001 visar att 24% av pojkarna och 33% av flickorna röker. Ungdomars alkoholvanor i Uppsala kartläggs genom drogvaneundersökningar av Landstinget i åk 9 i grundskolan och av kommunen i åk 2 på gymnasiet.

Kartläggningen i årskurs 9 1999 visade att 75% av flickorna och 64% av pojkarna är alkoholkonsumenter. I åk 9 uppger 12% av pojkarna och 10 % av flickorna att de missbrukat narkotika. Årskurs 2 undersökningarna i gymnasiet 2001 visar att 20% av eleverna någon gång har använt narkotika.

Årskurs 2 undersökningarna i gymnasiet som genomförts regelbundet vid fyra tillfällen mellan åren 1995 och 2001 visar på vissa positiva tendenser beträffande alkoholkonsumtion. Andelen elever som uppger att de aldrig varit berusade i sitt liv har ökat från 14 till 19 procent under denna period. Likaså har andelen elever som uppger att de vid ett och samma tillfälle dricker stora mängder alkohol minskat. Andelen elever som inte har druckit hembränt har ökat från 39% år 1995 till 50 % år 2001. Denna positiva tendens bekräftas vid en studie av årsindex av total årlig alkoholkonsumtion. Undersökningarna pekar dock på att den andel elever som har en mycket hög alkoholkonsumtion är tämligen konstant mellan undersökningstillfällena.

Ca 10 % av eleverna i årskurs 2 har vid varje undersökningstillfälle mellan åren 1995 och 2001 uppvisat en alkoholkonsumtion motsvarande 1 liter 100% alkohol per månad.

Mellan åren 1995 och 1999 ökade andelen elever i årskurs 9 i Uppsala som prövat narkotika från 6 % till 12 % bland pojkarna och från 5 till 10 % bland flickorna. Andelen elever i gymnasieundersökningen år 2001 som prövat narkotika var ca 20% från att ha legat på 16% år 1995.

Inriktning: Drogfria ungdomsår

- Tobaksbruket bland ungdomar skall minska
- Åldern för ungdomars alkoholdebut skall höjas
- Försäljningen av hembränd sprit till ungdom ska vara noll
- Kommunens skolor ska vara drogfria
- Alkoholkonsumtionen hos ungdomar under 18 år skall minska

TOBAK

Nuläge: Tobak är den enskilt största hälsorisen i Sverige. Var fjärde rökare dör i medelåldern av sin rökning och ett stort antal sjukdomar beror på rökning. Sedan 1997 gäller 18-årsgräns vid inköp av tobak. Enligt Tobakslagen gäller rökförbud i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet

för barn eller ungdom samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem (1994:98).
Landstingets befolkningsenkät 1999 visade att 14% av befolkningen i Uppsala kommun röker dagligen.

Inriktning: Minskat antal tobaksanvändare i alla åldersgrupper

- År 2003 skall antalet tobaksanvändare i grundskolan årskurs 9 och gymnasieelever i årskurs 2 ha minskat
- Åldersgränsen för inköp av tobak ska efterlevas
- Verksamhetslokaler för barn och ungdom samt skolgårdar ska vara rökfria

ALKOHOL

Nuläge:

Aktuell svensk forskning beräknar antalet högkonsumenter av alkohol till mellan 6 000 och 7 000 personer per 100 000 invånare.

Landstingets befolkningsenkät 2001 vänder sig till ett urval av befolkningen över 18 år. Den visar att knappt 18% av männen och 10% av kvinnorna i Uppsala uppger att de har en problematisk alkoholkonsumtion. Utöver detta uppger drygt 2% av männen och knappt 2% av kvinnorna att de är alkoholberoende. Av männen uppger 28% att de dricker sig berusade en gång i månaden eller oftare och av kvinnorna uppger 10% detsamma. Knappt 12% av männen i åldern 18-34 år uppger att de dricker sig berusade 1-2 gånger per vecka.

Försäljningen av alkohol i Uppsala har ökat med 5,5% (mätt i ren alkohol) från 1999 till 2000. Starkölsförsäljningen har ökat mest.

Inriktning: Minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar

- Den totala alkoholkonsumtionen ska ha minskat till år 2005
- Genom en utvecklad tillsyn skall efterlevnaden av den gällande alkohollagstiftningen förbättras. Här ingår kontroll av folkölsförsäljning.
- Personer med pågående alkoholmissbruk skall erbjudas adekvat behandling och andra insatser

NARKOTIKA

Nuläge: Utredningen om narkotikamissbrukets omfattning i Uppsala län 1999 redovisar 1282 identifierade narkotikamissbrukare i Uppsala kommun.

Nyrekryteringen av nya missbrukare, redan från nedre tonåren, sker över hela kommunen. Olika narkotiska preparat finns tillgängliga i kommunen till allt lägre priser. Nya droger lanseras och släpps på marknaden fortlöpande.

Inriktning: En narkotikafri kommun

- Minskad tillgång på narkotika
 - Nyrekryteringen av personer som missbrukar narkotika skall minska
 - Personer med pågående narkotikamissbruk skall erbjudas adekvat behandling och andra insatser
-

- att** uppdra till socialnämnden att under 2002 ansvara för implementering och uppföljning av policyn, samt
- att** i omorganisationen fastställa huvudansvaret för samverkan mellan olika verksamheter, stöd i processen, uppföljning och utvärdering av den drogpolitiska policyn.

Anvisningar/direktiv för framtagande av styrdokument

- policyer, program, riktlinjer och anvisningar

Eftersom policyer, program, riktlinjer och anvisningar är viktiga styrverktyg mellan kommunfullmäktige (KF)/kommunstyrelsen (KS) och uppdragsnämnderna är det angeläget att det finns en tydlig modell för hur dessa ska tas fram.

Med nedan beskrivna modell skapas en styrning som bygger på en tydlig politisk avsiktsförklaring från KF/ KS, på ett tydligt nyttjande av sakkunskapen hos nämnderna samt på en öppen dialog mellan KS och nämnderna.

De styrdokument som skapas ska vara både styrande och uppföljningsbara. KF/ KS styr nämnden. Denna styr i sin tur via de avtal man tecknar. Avtalen är uppföljningsbara och uppföljningen ger kunskap om i vilken utsträckning syftet med styrdokumentet uppnåtts. I den årliga uppföljningen i årsredovisningen görs en redovisning till KF/ KS.

Arbetsgång för framtagande av styrdokument på KF/KS-nivå

Nedan beskrivs gången när en nämnd får i uppdrag av KF/KS att ta fram ett styrdokument.

Första fasen - Direktiv och dialog

Steg ett – KF/KS ger ett uppdrag med tydliga direktiv

Uppdraget/direktivet ska klargöra styrdokumentets syfte; vilken inriktning dokumentet ska ha, vilka frågor som ska belysas, vilka problem ska åtgärdas, etc. Det ska också vara tydligt vilken typ av dokument det gäller (enligt definitionen för olika dokumenttyper) och tiden för framtagandet och avstämningar. Det är även viktigt att KS är överens med nämnden om önskad detaljeringsgrad.

Steg två – Dialog mellan nämnd och KS

Nämndens översättning av direktiven till programupplägg granskas utifrån KF /KS uppdragsbeskrivning. Dialogen syftar till att få en överensstämmelse mellan uppdraget (KS) och programarbetet (nämnden). Arbetsmetoden föreslås vara densamma som i uppdragsdialogerna.

Steg tre - nämnd tar fram ett förslag på upplägg/ struktur

Nämnden upprättar en tydlig beskrivning av slutproduktens struktur.

Andra fasen – styrdokument tas fram och skickas på remiss

Eftersom denna typ av styrdokument är kommunövergripande är det viktigt att nämnden bjuder in alla berörda nämnder i utarbetandet av styrdokumentet. Detta underlättar också i den formella remisshanteringen.

OBS! Det är viktigt att notera att lagstadgade dokumenten ofta kräver samråd även utanför den kommunala organisationen, något som inte beskrivs här.

Steg fyra – programarbetet (nämnden)

Nämnden genomför arbetet utifrån antagen arbetsplan. Relevanta fakta tas fram och ett preliminärt dokument blir klart. Nämnden ska samverka med de som är närmast berörda inom kommunen och även samråda med andra viktiga intressenter.

Steg fem – KSAU godkänner förslaget för remiss

Nämnden ansvarar för remisshanteringen. Avstämningen ska normalt bara innebära ett godkännande för remittering från kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU).

Steg sex – remiss

Nämnden remitterar inom och utom kommunen utifrån de frågor programmet väcker.

Tredje fasen – beslut och antagande

Steg sju – revidering av nämnd

Nämnden gör de förändringar och förtydliganden som kan anses vara befogade.

Steg åtta – ärendet passerar KS

Ärendet överlämnas till KF/KS för antagande.

Steg nio – antagande av KF

Kommunfullmäktige beslutar i ärendet.

Kommentar

Det kan finnas skäl att göra vissa avsteg från metoden ovan. Detta skall i så fall diskuteras vid starten av uppdraget. Det är troligen inte heller så att det finns en gemensam mall för de olika dokument som föreslås. I stället handlar det om dialog i startfasen.